№ 340 — 1878, ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 21 ՇԱԲԱԹ — ԽՐԻՍՏՈՍԻ ՄԵՆԷ

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖԵՐԻՐ

ՊԷՏՔ ԵՂԱԾ ԲՈԼԻՍԹԻԳԻՈՅԻ ԻԼՄԻՈՒ ՎԷ ՄԻԼԻՈՅԻ ՎԷ ՍԱՒՐԷՑԻ ՀԱՄԻ ԵՒ ՍՄԻՐՆԻ ԶԱՋԷՍԹԱ ՏԸՐ

ԱՊՈՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

ՕԹԱՄՊՈԼ ԻՋԻՒՆ

Գլուխ սէնէլիք . . . . . 250 ղրուշ
Ամբողջ այլոց . . . . . 150 »
Իւր այլոց . . . . . 70 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիլէ։

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՋԻՒՆ

Գլուխ սէնէլիք . . . . . 350 ղրուշ
Ամբողջ այլոց . . . . . 170 »
Իւր այլոց . . . . . 90 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիլէ։
Բօսնա իւնէրէթի տախիլ տիր։

Մէվլանայի էճնէպիյէտէ վէ գայիմէ Ծէտավիլ իթմէյէն վիլայաթտա, ապօնէ ակէտէլի վէ եախօտ ըսնա իւնէրէթի, սիրքէյի խալիսէ օլարագ անլզ օլունանագ տէր։

1 ղրուշլուգ գայմէ

ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՌՈՂՈՒԹԻՒՆ ԳԷՂԵՐ սաթրը իչուն

1 ինճի վէ 2 ինճի սահիֆէլերէ 10 ղրուշ
3 ինճիւ սահիֆէյէ . . . 6 »
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիլէ։

Ոչ-Ռուսական պանդուխտներէ վէ ու մուրու սարրաֆիլիկյէ այիտ օլան իլանաթքն պէղէր սաթրը իչուն,

2 ինճի վէ 3 ինճի սահիֆէլերէ 6 ղրուշ
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիլէ։

Մէվատտը նաֆիայա տայիր մուպահասաթ վէ ճճանէն գասրել օլունանաղը կիպի, տէրճ օլունմայան էվրաղ, սահիպլէրէ իատէ օլունա մաղ։

1 ղրուշլուգ գայմէ

Խուարէիանէսի Օթամպօլտա Քիւրքմէ խանընտա նումէրո 7 տէ վէ Մաբպասը եինէ մէզքիւր խանուս նումէրո 26 տա տուր։ — Ղազաթամրզա այիտ բեանֆէյի մէվատ հագգընտա, տօղրուտան տօղրույա իտարէխանէմիզտէ Տիգրան աղա Ճիվէլեկեանա միւրաճաաթ օլունմասը լազըմ կելէճէկի կիպի, բեանֆէյի մեքթաբիպնի տարի տանը նամբնա կեօնտերիլմէսի իգրիզա իտէր։

ԱՍԻԱՆԷ 2Ի ԱՂՕՍԹՕՍ

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ

Պունտան եէթմիշ պէշ սէնէ էվվել եիւզ գատար իքի վէ իւչ անպարրտան միւրէթթէպ, ինկիլիզ իլէ Ֆրանսրզ Ըսպանեօլ տօնանմասլարը պէյնինտէ վագի վէ էվրօբանքն էն պէօյիւք պահրիյէ ճէնկի օլան Թրաֆալկար մուհարբէպէսինտէ, մէշհուր ամիրալ Նէլսըն ինկիլիզ տօնանմասընը հէր կէմիսինէ չու իշարէթի չէքտիրմիշ իտի.

«Տէէ Ինկլէնտ եէ-էէ-էս- եէրէ ան բոս դոս հէդ ու-ռի։»

Եանի, «Ինկիլթէրրա հէր պիրինիզտէն պէքլէեօր քի պօրճունուզու էտա իտէսինիզ։»

Միւվէրրիխլէր տէրլէր քի, օ մէշհուր Թրաֆալկար ճէնկինի ինկիլիզին գազանմասընա սէպէպ պաշլըճա պու իշարէթ օլաու. չինքի պու տէմէք իտի քի ինկիլիզլէր, վէթանքն կէօղիւ պէօյիւք քիւ[illegible] Հէր [illegible] ինիզին [illegible] տիր։

Ամիրալ Նէլսընը պու քէլամլարը ինկիլթէրրա տուրտուգճա պագի օլաճագ տըր, չինքի ինկիլիզլէր ամիրալ Նէլսընը օ ճէնկտէ բաքիպ օլտուղու Վէլլինկտոն նամ իւչ անպարլըկը հալա միւքէմմէլ պիր հալտէ սագլայըպ վէ մուէպպէտէն սագլայաճագ օլուպ, կիւվէրթէսի իւզէրինտէ ամիրալըն տիւշիւպ էօլթիւյիւ եէրէ տախի կիւմիւշ Թահթա գաբլայարագ, պու քէլամլէրի իւզէրինէ հէքք իթմիշլէր տիր, վէ պու կէմի ատէթա պիր գիարէթ եէրի տիր։

Պունտան մագսէտ չու տուր քի պիր տէվլէթին ասքէրի սէրասքէրտէն սօն նէքէրինէ գատար, վէ մէմուրինի տախի պաշ վէքիլտէն էն քիւչիւք մէմուրինէ գատար տայիմա վէթանա օլան պօրճլարընը էտա էթմէլի տիրլէր, իւլա տահա զիյատէ պիր պէօյիւք զայիլէ վէ մուխթարա էսնասընտա։

Պիզտէ աճիզանէ տէրիզ քի, պիր միւլքտէ հէր մէմուր պօրճունու Թանրսա վէ իճրա էթսէ, վէ վէթանքն կէօղիւ տէ պէօյիւքտէն քիւչիւյէտէք հէր պիրինին իւզէրինտէ օլսա, օ միւլք էհէա օլմագ իչուն պաշդա ըսլահաթա իհթիաճը գալմագ։

Պու կիւնքի կիւն միւլքիմիզտէ Թրաֆալկար ճէնկինտէն տահա բէք պէօյիւք պիր պուխրան իչինտէ օլտուղունտան, պէօյլէ պիր իշարէթ տէ պիզիմ ճիւմլէմիզին կէօղիւ էօնիւնտէ օյմայր տըր քի շու ճէնկէտէն պիր մուզաֆֆէրիյէթլէ գուրթուլապիլիմ։

Պու կիւն պիզիմ իչուն տէ հէր քէսին պօրճունու իճրա էտէճէյի օ մուհիմվագթ տըր. լաքին պունուն իչուն իքի չէյ լազըմ տըր, պիրինճիսի, քի հէր քէս պօրճունուն նէ օլտուղունու Թանրսընվէ իքինճիսի վէթան վէ վէթինիյմէթիմիզին կէօղիւ ճիւմլէնին իւզէրինտէ օլուպ, հէր քէսին նէ եարտըղընը կէօրսիւն։

Հէր քէսին քէնտի պօրճունու Թանրմասընընն պիրինճի նըշանէսի, քէնտի գուտրէթ վէ հայսիյէթինի էվվէլա քէնտի Թանրյըպ, էլինատէն կէլմէյէճէք վէ գուտրէթի եէթիշմէյէճէք չէյի եա չէյլէրի տէրիւհտէ իթմէյէրէք, քէնտինէ վէրիլսէ տէ իսթիֆա իթմէք տիր։ Վէ վէթանքն կէօղիւ տէ տահա զիյատէ օ ատամը կէօրմէլի քի, եարամամ տէյիպ իսթիֆա իտէր, նէթէքիմ օ ատամը քի հէր չէյի եարարըմ տէյիպ հէր իշի իւլէրինէ ալըբ վէ հիչ պիր չէյ եարմայա։

Լաքին չունու տա իգրար իթմէկլիզքի, հէր ատամ պիր տէ[illegible] ատամ վար իքի քիչի[illegible] եարար, ատամ վար օն քիչինին տէ. գուտրէթի օյանա հիչ տէյճէք եօգ, հաթթա հէր միլէթին չէրէֆի, իզզէթի մալիք օլտուղու պէօյլէ զաթլար տըր, վէ էվրօբատա վէ հէր եէրտէ պիր Թագըմ բիթպէյէր, իւնվանլար, Կրան գօրտօնլար վէրիլիր իսէ, ատամը ատամտան ֆէրդ իթթիրմէք իչուն տիր, վէ պիր էհլը ումուրուն կէօքսիւնիւ ատանթան հէր ալամէթ, օ զաթքն ֆէվգէլ ատէ վէ էմալ իւ ագրանընընն եարամատըզը եախօտ եարմայա գբսմէթի օյատըզ պիր վէ եա պիր դաչ իչի եարմէշ օյտուղունա ալամէթ տիր։

Պու կիւն պու մատտէ իւզէրինէ էֆքեարը աճիզանէմիզի մուխթասարէն պէյան իտիւպ, Թաֆսիլաթընը պիր պաշդա կիւնէ պըրագըրըզ, եալընըզ չունու զիկր իտէրէք քի, պու մէպտէ զաթէն վէ էօթէտէն պէրու Օսմանլընն գապուլ վէ իթիրաֆ իթթիի պիր մէպտէ տիր, չինքի էէ էրբաբը մէպտէ զարպը մէսէլի, նէ Ինկիլիզ, նէ Ֆրանսըզ վէ նէ Ռուսիան եա Ռուս օլուպ, ասրլ պիր Օսմանլը զարպը մէսէլի տիր։

Էրդեն Գ-ռօլէյ դէլէղէրէ Ս-մ-ինէ-էէ-ի մ-գոէ-ի.

Պու վուգուաթ իհթիմալ տըր պաղը պէտխահան լիսանընա տիւշիպ պիր Թագըմ արաճիֆլէրէ վէ նապէճա միւսթէհզիաթա վէսիլէ օյապիլիր, լաքին պիզճէ գաթա պիր էհէմմիյէթի օյմայըպ, Գաթօյիք մէսէլէսինին պուլունտուղու հալին նէթայիճի Թապիլիյէսի տիր։

Ղադաա իչտէ պիր էհէմմիյէթ վար, եօգ տէյիլ. ֆագաթ օ իչին պաշդա պիր ճիհէթինտէ տիր։

Իչին ճիհէթի իքի տիր. պիրիսի ատվէթճէ օ պիրի տէ մ.ղ. հէպճէ։

Մէզհէպ ումուրու իթիգատիյէտէն օյտուղունտան, օնա պու տէվլետի հիչ պիր հիքմէթ ճէպր իտէմէզ. վէ իթաէ տէ պիր շէյ հասիլ օլմազ։

Պու կիւնքի կիւն Ռօմայա Թապի հէր Գաթօլիքին իթիգատը պու տուր քի, Թապի օյտուղունին քիլիսէ վէ էմլաքը սայրէսի զասպ օլունուպ եէտը ախէրէ կէչմիշ տիր, իմտի տայիմա օնուն իատէսինի քէնտիսինէ պիր ֆարզը տին ատտ իտէր. վէ պու տա եալընըզ Էրմէնի Գաթօլիքինին իթիգատը օյմայըպ, ումում Գաթօլիքիքին իթիգատը տըր։ Ամմա պու Թագըմա իլավրամաթէն, եա Հասունիսթ եա պաշդա պիր իսմ վէրիլիր մի, օնատ հիչ պիր շէյ [illegible] տատմա պիր լագապ Թագմագլա սնուս էօրուճա Հայսիյէթի իհէպտի օլմազ։

Գաբրը տէվլէթճէսի. տէվլէթին հիւքմիւ մատտ'յաթ իւզէրինէ օլապիլիր, մէսէլա պիր տէվլէթ ֆիլան քիլիսէ ֆիլան Թագըմա վէրիլսին տէյի պիր էմր տէ վէրէպիլիր, վէ օ էմրէ տէ իթաաթ օլունուր։ Ֆագաթ Թարաֆէյն պու էմրե իսթէճյի կիպի հիւքմ վէրէպիլիր։

Լաքին պունտա պու միւթալայա տախի հաճէթ եօգ կիպի տիր, չինքի Էրմէնի գաթօլիքի միլլէթինին իքի գրումընա վէրիլէն վէ ալընան պիր չոգ քիլիսէլէր պու եօլ իլէ ա ընքպ վէրիլմիշ տիր, եանի պիր եէրտէ պիր Թէրաֆ գալդըպ էքսէրիյէթ պիզտէ տիր քիլիսէ տէ պիզիմ տիր տէյէրէք կիրիպ քիլիսէյի զապթ իթմիշ տիր, վէ տիկէր պիր մահալտէ օ պիր Թագըմ գալդըպ էքսէրիյէթ պիզտէ տիր տէյէրէք օ տա պիր պաշդա քիլիսէ զապթնա կ'չէրվիշ տիր, վէ պէօյլէ քիլիսէլէր տիւզիյէ ալընընպ վէրիլմէքտէ տիր. հաթթա տաշրաարտա պաղը վալիլերտէն պու մատտէ հադգընա Պապը Ալիյէ իսթիզան օլունտուգտա էքսէրիյէթ հանկը թէրաֆտա իսէ քիլիսէյի օնպարա Թէսլիմ էտին տէյի էմրլեր վէրիլմիշ տիր տէյի պիրիրիզ. հաթթա Լինգարէ քիլիսէլերի տէ պու Թարիգլէ էլտէն էլէ կէչիպ, էլեվմէքսէրիյէթին էլինտէ տիր։

Վէլհասրլ միւրատըմըզ չունու աղնաթմագ տըր քի իքի Թէրաֆտա տա պու մագուլէ վուգուաթլար օլմամըշ, վէ իքի Թէրաֆ տախի պու եօլ իլէ քիլիսէ էլէ կէչիրմէմիշ, տէյիպ տիր. վէ զանն իսէրիզ քի, պիրինէն օ պիրինէ պիր տէնեէճէյ եօգ տուր. խուսուսիյէ պունա հի քիւմէթը ճիսմանիրէ վէ իուհանիյէ պիլ իթթիֆագ պիր գարարը գաթի վէրմէճէք, տայիմա պէօյլէ վուգուաճլար օլապիր վէ պու տա տէեիլ եալընըզ պիզտէ, իլա էբբօրտտա տա պէօյլէ տիր։

Իմտի չու խուսուսուն պիզճէ ասլա էհէմմիյէթի օյմայըպ, ֆագաթ մատամ քի պիր վուգուաթ տըր, մէվուգ մահալլերտէն իսթիմա իտէրէք, վուգուաճ հալին տախի չու վէճճ իլէ օլտուղունու պէր վէճճը աթի պէճան իտէրիզ։

Ճումանա էրթէսի սապահ սաաթ 12 բատտէլերինտէ Սամաթեատա միւթէմէքքին Էրմէնի Գաթօլիկի Հասունիսթ գրսմընտան 7 քիչի, Սամաթեատա վաղը էհալէթը հազիրի Ընթիհասունլար եէտլերինտէ պուլունան քիլիսէնին ժամկոչընտան էօրիւ Թաղըմը իսթէմէք իչուն քիլիսէյէ միւրաճաաթ իտուպ հէր նասրլ իսէ, պիր եօչ իլէ քիլիսէնին ժամկոչը տըլչարը չրգարուպ, գարուլարը գարահարագ, պունտան պէօյլէ տրթրգ քիլիսէյի մէզքիւրուն Ընթիհասուն գրսմընա. այիտ օլմայաճաղընը պէճան էտերլեր։ Ժամկոչ պունտան քէնտիսինէ պիր մէսուլիյէթ կէլմէսէսի իչուն մերգումընը իսքեաթ վէ էֆեարլարընա մուզայիր հարէքէթտէ պուլունմաճաճաղընը վատ իտուպ, տուվարտան աթլայարագ քէնտիսի տախի իչերի կնրէր։ Բէյֆիյէթ սաաթ 3 բատտէլերինտէ Գալաթատա վագր բաթրիգխանէսէ պիտիրիրէք Բաժրիք Քիրբէլան էֆէնտի, մէսէլէյի պա Թագրիր Պապը Զապթիյէսէ պիլտիրուպ, իճապը իգթիզասընը սերիէն թալեպ իտէր։

Իշ պու մերքեզտէ իքէն ճումանա էրթէսի կիճէսի սաաթ 6 բատտէլերինտէ Պէյօղլունտան Ընթիհասուն գրսմընտան վէ բաթրիք-խանէ տատմըրընտան 5–6 քիչի Սամաթիայա կիտիպ, հէր նէ գատար իչին Թէսվիյէսի իչուն մահալի զապթիյէ մերքեզինէ մուրաճաաթ իտէրէք իսէ տէ, պու խուսուսա տայիր օրանքն զապբասը պիր էմր այմամըշ օլուպ իչէ միւտախէլէ իթմէտիքլերինտէն, Պէյօղլունտան կիտէն մերգում 5–6 քիչի քիլիսէնին իթթիսալինտէ պուլունան պէրպէր տիւքքեանընքն բէնչէրէսինի գբրուպ, քիլիսէյէ կիրէրլէռ. իչէ բրուտէ պուլունան Հասունեանլար տիլարը չբգմագ իսթէմիշլէր իսէ տէ, բաթրիգ վէքիլի Լինֆիլյէճեան էֆէնտինին օրաեա կէլմէսինէ գատար տուրմալարը թէնպիհ օլունուպ, քիլիսէնին մամլրզընտա թէզգրֆ օլունուրլար։ Նիհայէթ սապահլայըն Սամաթիա մերքեզինէ Պապը Զապթիյէտէն մէվրուտէմ մուճիպինճէ օրա զապբասը քիլիոէյէ կիտիպ, հէնուզ կէմիշ օ ան Լինֆիյէճեան էֆէնտիտէն մերգումուն Հասունեանլարը իսթէմիշլէր իսէ տէ, էֆէնտիյի մումաիյէյինին պունլարտան պիր ազ սիվալը օլուպ, անլայաճաղը օլտուղունտան մերգումընը զապբասյա թէսլիմ, բազար կիւնիւ սաաթ 3ի գատար թէէխիր գբլընրպ, վէ նիհայէթ քիլիսէ տուալերի խիթամ պուլուպ, սաաթ 3տէն սոնրա, Հասունեալար զապբասյա պիթթէսիմ Պապը զապթիյէյէ կէօնտէրիր, վէ պու սուրէթլէ քիլիսէյի մէզքիւրէ երինէ Ընթիհասունլար եէտինտէ դալուր։

Մուախխարէն ա ընմրշ օյան մայիսմաթը մէվսուգէեէ նազարէն պարատէ մուհարբէր Հասունեան 7 քիչի, իշպու մուամէլէեէ [illegible] իտիպ, քէնտի պաշլարընա եօլա չրգմըշլար. վէ պունա իսպաթ տա վուգուաթը մէզքիւրէնին 24 սաաթ տէվամը էսնասընտա քիմսէտէն մուավենէթ կէօրմէմիշ օլմալարը տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ղեռաց Հավաս

Բարիս, 30 աղօսթօս. — Տէրսաատէթ Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Ֆուրնիյէ, մահէլի մէմուրիյէթինէ սերիէն ազիմէթ իթմէք իչուն էմր ալմըշ տըր։

Ռէսմի.—Մ. Լէվեգ Գրէտի Ֆօնսէ միւտիրի սանիսի թային օլունտու։

Պ... ...ա-ի ալընտ Բէէէր-ֆրը.

Բակուզա, 31. — Ավսթրիալլար, մուխալիֆէթէ թէսատիֆ իթմէքսիզին Նէվէսինեէյէ (Հէրսէք) կիրմիշ տիրլէր։

Պէլկրատ, 31. — Հէյէթի սապզաբը վիւքէլա, մէմուրիյէթտէ պագի օլաճաղը, զանն օլունմագտա տըր։ — Բրէնս Միլան, ալթը հաֆթա իգամէթ իթմէք իւզրէ, Նիշէ ազիմէթ խլէտի։

Բարիս, 31. — Գրէտի Ֆօնսէնին միւֆէթթիշլէրի, միւտիրի ալէյհինտէ թիճարէթ մահքէմէսինտէ տավա աչմըշ օլտուղուրընտան. մահը հալին 28 ինտէ թարաֆէյն ճէլպ օլունուպ, մուհաքէմէ օն պէշ կիւն թէէխիր իտիլմիշ տիր։

Գուսցի սահրասընտա միւճէտտէն պիր օրա թէշքիլ օլունագ իւզրէ օլտուղունտան, Մէճիտիէ դբշլասընտա վէ Տէրսաատէթտէ մէվգբի ասքէրիսէ պուլը նան ասքիրի Շահանէտէն ալը թապուր ասքէրին մահէլի մէզքիւրէ ազիմէթ իթմէք իւզրէ օլտուղունու, Օսմանլը զաղէթալարը հաղբյօրլար։

ԽԻՒԼԱՍԱՑԸ

ԱՀՎԱԼԸ ՊՕԼԻԹԻԳԻՔԻ

Շիմամի տէ, եէր եէր պաղը օ ագբլուա ատամլար վար իսէ տէ, էվվէլէրի բէք չօգ քիմեակիրլէր այթուն եարմագ սէվտասընա տիւշիւպ, պիր գաչ եիւզ սէնէ պու ուղուրա ազ չապամատըլար, աղ զահմէթ չէքմէտիւէր, վէ ազ վարիյէթ չիւրիւթմէտիւէր։ Վագաա այթուն եարամատրլար, լաքին այթուն գաղանապիյտիւէր. էճզայը էճզայա, վէ մատէնի մատէնէ գարբշտրբա գարբշտրբա չօգ չէյ զայ իթտիւէր ամմա, սոզ բատան տա էքսէրի թէսատիւֆէն էյլէ եէնի թէրքիպլէր պուլտուլար քի, եարաճագլարը այթուններան զիատէ քեար վէրտի քէնտիլէրինէ. տիրհէմի այթուն տան կիւմիւշտէն պահալը էճզալար տա պուլտուլար. հասրը քեար իտէճէք օ գատար եէնի եէնի էճզալար պուլտուլար քի հագիգէթէն էհեա օլտուլար. վէ հալա օյմագտա տրբրար, չինքի էլրօբայը զէնկին իտէն վասիթալարը պիրի վէ պաշրճասը տա մահսուլաթը քիմեէվիյէրի տիր։

Էլրօբանը տիբլօմասիաը տա այնը հալտէ պուլունտու. ագալի հէմէն պիր տէհրատէն պէրու արատրգլարը այթուն, Շարգ մէսէլէսինին թէսվիյէսի իտի. պագտըլար կէօրտիւլէր քի, շու այթուններու եարամայաճագլար, եանի պու մէսէլէյի հալ իտէմէյէճէքլէր, տիւշիւնտիւլէր քի Շարգ մէսէլէսինին հալլինտէն մերամ վէ մագսէտ նէ՛ իտի, քէնտիլէրինին մէնֆաաթը. էօյլէ իսէ տէտիրէր մատէմ քի միւրատ մէնֆաաթ տրբ. Շարգ մէսէլէսինին եէրինէ մէնֆաաթմրզը գօյտուղումուզ կիպի, միւրատտա Նայիլ օլուրուզ. Շարգ մէսէլէսի տէ վարսրն նէ՛ օլուր իսէ օլսուն, եախօտ հայա ամէուն եատասա տասընտա պուլունանլար կիպի, վարսընլար պաղը տիբլօմաթլար տա եինէ օնուն հալլինէ քէօշէտ պուճագտա չալրշսընլար. վէ պէր չիմտի օնտան թէսատիւֆի օլարագ հասրլ օլան մէնֆաաթմրզա պագալըմ։

Շու հալտէ իքի իլչ տէվլէթ վագտա պիր թագտ՛ քէնտիլէրի. Նէ մախսուս ազ մէնֆաաթ էտինմէտիւէր, լաքին չօղունու տահա էտինմէք իւմիտինտէ տիրլէր։ ֆագաթ պիր ազ տահա մատէնի մատէնէ վէ էճզայը էճզայա գարբշտրմալը։

Զաթէն պու քիմեակիր հիյթինտէ օյան Էլրօբա տէվլէթլէրի եա գապինէթլէրի պիր չիրքէթ պէչիմինտէ օլտուգլարընտան, պունլարտան իւշիւ, պիրէր քեար իթթիֆէքլէրի հալտէ, էհլը ըրզ չէրիքլէրէ ֆարզ օլտուղու կիպի, օ պէրլէրինէ տէ պէօյլէ պիրէր քեար պուլմագա չալբշմալարը, եախօտ քէնտիլիքլէրինտէն պուլուրլար իսէ օնա մանի օյմամալարը տա թագիի իտի. վէ չինքի մասրաֆ Պիզտէն չօգայօրուտու, իւշիւ նէ տէֆթէր կէօսթէրտի իսէ ալա քիւլլի հալ գապուլ իտուպ վէ գաբաթբպ, տիկէր իւշիւ նէ տէֆթէր կէօսթէրէճէք աճապա տէյի տիշինիպ տուրուր իքէն պիր եէտինճի տտհա չբգտը մէյտանա, քի մէմալիքի միւճթէմայը Ամէրիգա տրբ։

Պաղը զաղէթալէրին գավինճէ պու ճիւմհուր տա չիմտի տէյօր իմիշ քի, հա կը պէօյիւք տէվլէթ տէվլէթը Ալիյէ պիր քեար կէօսթէրիր իսէ, օ պիր պէյիւք տէվլէթլէրին տէ օ քեարա չէրիք եա հիսսէտար օլմագ չարթը իլէ տիր. իմտի մատէմ քի պէն տէ պէօյիւք տէվլէթ իմ, տէմէք քի պէն տէ պիթթապի պու քեարա չէրիք իմ, իմտի պէն տէ Գբպրբստա եա Գբպրբս կիպի պիր եէր իսթէրիմ, պանա տա պայրագ տիքլէճէք պիր եէր լազըմ, պէն տէ Անատօլուտա բ սլահաթ հասրլ իթմէք չէրէ ֆինտէ միւչթերլք օլմագ իսթէրիմ, վէ զայրիհիմ։

Ցահա պաշգա պէօյլէ չէրիք տէվլէթլէր զուհուր իտէճէյի տէ միւհթէմէլ տիր։ Լաքին մատէմ քի մասրաֆ Պիզտէն կիտիյօր Պիզի տէ պիթթիւն պիթթիւնէ թէհիտէսթ պրագմամագ եախօտ տահա տօղրուսու բօթսընքն տիպինտէ օլան այթուններ քէնտիլէրի այբպ տա բօթթա գբրբգլարբնը եախօտ բասալարը Պիզէ պրագբյօր կիպի կէօրիւնմէմէք իշիւն, Պիզէ տէ միսթագպէլի կէսթէրիյօրլար, տէյէրէք քի էվվէթ պաղը ֆէտաքեարլրգլար իտէյօր իսէնիզ տէ պագբնը ասնունուզ նէ՛ ալա օյաճագ հէմ վէրտիքճէ ալա օյաճագ, վ'էրին էֆէնտիմ վէրին. Թէկիլիզ վէրին, Ասթրիայա վէրին, Բուսիայա վէրին, Դարատաղա, Սբրպա, Էֆլաքա Պուլկարա տա վէրին, պօլ պօլ Եունանա տա վէրին, չինքի վէրտիքճէ ալա օյաճագսընբզ, սբգբյա կէվրսէնիզ Ամէրիգայա տա պիր չէյ վէրին, սօղրա պագբն նէ ալա օյաճագսընբզ։ Մէմլէքէթինիզին հուտուտունու քիւչիւթտիւքճէ իթիպարընբզ պէօյիւր, չինքի էթրաֆընբզտա պիւթիւն մինէթտար տօսթլար բէյտա իտէճէքսինիզ, օնլարա իմթիհազլար վէրին շբմէնտրֆէրլէր մատէնլէր օրմանլար տա վէրին քի չու պաղը տրբրթբյա սէպեպ օլան պիր գաչ եիւզ միլիօն լիրա պօնճլարտան տա գուրթուլ[illegible] զէնկին վէ մամուր օյաճագսընբզ։

Պահսրմբզը պաշլատբզմբզ եէրտէն պիթլրմէք իշիւն չունու տա տէմլյէ մէճպուրուզ քի, էսկի քիմեակիրլէր տէ թրպգը պու մուամէլէտէ պուլունուրլար բտբ։

Մալ սահիպինի պիր քէրրէ վարթայա տիւշիւրտիւքտէն սօնրա պու կիւն չու էճզա լազըմ եարբն օ պիր էճզա լազըմ տէյէրէք բարասընը թ ուքէթտիքտէն սօնրա, էճզա եինէ էքսիլտիյինտէ մալ սահիպի բարամ եօգ տէսէ տէ, ճանըմ չալ տա վէր էլմաս պիլէզիք գօրտօն եախօտ էմմաքընը ադարընը սաթ տա վէր, չինքի եարտբզմբզ ալթընտան սօնրա օն գաթընը եիւզ գաթընը պին գաթընը տա եէրինէ գօյապիրսին, նէ տիշինիյօրսուն, նէ գօրգույօրսուն, կէօրմէյօրմուսուն քի պիր քիչիւք չէյտէ գալտը իշիմիզ։

Պունլար տա պիթթիքտէն սօնրա, եինէ պիր պէհանէ պուլուպ, եինէ բարա իսթէրլէրտի. (էսկի քիմեակիրլէր,) ալամատրլար մը նէ եաբաբմ պիզ այթընը եարաճագ ամմա սէն էճզայը եէիշտիրէմմէտին տէրլէր, վէ պիր թէրաֆա սավուշուրլար բտբ։

Եարբն Էլրօբա տիբլօմաթլարը տա պունու Պիզէ պէօյէ տէյէպիլիրլէր, էվվէթ շունու վէրտինիզ պունու վէրտինիզ, պու էյի ամմա շունու տա իճրա իտէճէյիտինիզ իթմէտինիզ. չունու տա չէօյէ եարաճաղբ՚ինիզ, եարմատընբզ, պէհանէ էքսիքլիյի մի՞ օլուր. պունլարը տէյիպ, օյմատը իսէ, օնլար տա պիր թէրաֆա սավուշապիլիրլէր. քիմ քիմէ։ Իլերիւտէ վագբթ տա պաշգալաշբբ, ատամլար տա, էֆքեարլար տա։

Լաքին իլերիսինի իլերիյէ պբրագալմ, չիմտիքի Էվրօբանընը պուլունտուղու հալ պու տուր իշթէ։

Նէ եարբպ տա շու պէլատէն միւմքիւն մէրթէպէ ազ պիր զիյան իլէ գուրթուլապիլիրիզ, Պիզիմ իշիւն էն զիյատէ տիւշիւնէճէք չէյ պու տուր. չինքի պիզ պու խիլասմբզտա եարընբզ կէօրէ կէօրիւնէն պաթալ չէյլէրտէն պահս իտէպիլտիք, կէօզէ կէօրիւնմէյէն, ֆագաթ հագիգէթ տէ օ պաթալար գատար վէ պէլքիմ տահա տա զիյատէ մազարրաթը օյան նիչէ ուֆագ չէյլէր տէ վար քի, պինէր իլէ սայբբր օլտուղունտան, անէրի տէ պիրէր պիրէր թատատա իթմէք գապլ տէյլ տիր։

Վագտա պու մատէյի մուհիմմէ, տէվլէթին վէ էվլիյայը ումուրունուն մէշղուլ օլաճաղը պիր չէյ տիր, վէ չիպհէսիզ օնլար պէօյլէ չէյլէրի պիզտէն չօգ էվվէլ կէօրիւպ, ի ապրնա տա պագմագտա տբրլար. պիզ էվվիայը ումուրա իրայէյի թարիգ իթմէք գատար պիր համիյէթսիզլիյի իսթիյար իտէմէյիզ, լաքին մաթպուաթը ումամիյէնին վազայիֆի ասլիյէսինտէն օյտուղու վէճճ իլէ պիզիմ սէօզլէրիմիզ խալդա, ահալիյէ, վէ վէթանտաշարբմբզտա տբր. չինքի ճումատա կիւնքի հալը հաղբրբմբզտա պահս իթթիֆիմիզ միսիլիս, մուխթարատա պու լունան պիր կէմինին սէլամէթինէ եարընբզ դարտանընն մէհարէթի քիֆայէթ իթմէյիպ, կ՚միտէ պուլունանլարընն ճիւմլէսինին քէնտինէ տիւշէն ֆէրայիզի իճրա իթմէոի տէ էլզէմ տիր։ Չինքի հէր նէ գատար կէմիյի գուրթարան տէ, չօգ տէֆա տա գաբատանը գուրթարան կէմի տիր, եանի կէմի խալգը։

Ցիւպհէսիզ էվվիայը ումուր միլքէ վէ միլլէթէ պիր թարիգի սէլամէթ իրայէ իտէճէք տիր. լաքին Պիզ օ թարիգէ կիթմէյիպ տէ սաղա սօղա սաբաբ վէ տաղրլբբ. վէ հէր պիրիմիզ քէնտի մէնֆիի մախսուսէմիզի ադրայզ, մէնֆիի ումումիյէտէն գայտ իթմէզ օլուրսաք, եախօտ հէր պիրիմիզտէն մաթլուպ օլունան ֆէտաքեարլրզը իթմէզ իսէք, հիչ չիպհէ իթմէյէլիմ քի, Պիզէ տէ բօթթա գբրբգլարընտան վէ բօսատան պաշգա պիր չէյ գալմայաճագ տրբ. չինքի խիլասայը ահվալը բոլթիգիյէմիզ մահզա պունու պէյան իտէր։

Ց. ՎԱՐԴԱՆ

Ասթրիա հավատալիքի

Ինկիլիզ զաղէթալէրի, հէր զաղէթալէրտէն զիեատէ տիւնեանընն հէր թարաֆընա եաբրբր օյտուղունտան, օնլարտա օյան հավատիս տէ օյ վէճճ իլէ հէր թարաֆա նէյր օունուր։

Պու տէֆա Վիէննատան պու զաղէթալէրէ վէրիլէն պագր հավատիալէրի տէ պէր վէչհը աթի տէրճ իտէրիզ. պիզիմ իչուն գապի տէյի տիր պունլարրն սրհ. հէթինէ քէֆալէթ իթմէք. իմտի պունլարը տէրճ իթմէմիզին սէպեպի, պիւթիւն ալէմին Պիզիմ հագգըմբզտա տույաճագը չէյլէրի պարէմ Պիզտէ տույմամագբզ իթմէեէլիմ միլլահազասը տրբ։

Վիէննա. 19 ազոսթօս

Սթամպօլտա վիւքէլայը տէվլէթ գօնթ Զիչիյ խապէր վերտի քի, Ասթրիա իլէ տէվլէթը Ալիեէ պէյինտէ պիր մուգավէլէնամէ թանզիմ վէ իմզա օլունմատրգճա, տէվլէթը Ալիյէ իչուն էհլը գբյամը զապթ իթմէք գապիլ տէյիլ իտի։ Չինքի էհլը դբեամա տախիլ օլան ասքէր եէրլի վէ ահալի թագբմընտան օլանլարտրբ։

Գօնթ Զիչի տախի պունա շու ճէվապը վերմիշ տիր, պունտան պէօյլէ տախի Ասթրիա Պօսնայը իսթիլա իթմէք իւզրէ գան տէօքմէեէ մէճպուր օլաճագ իսէ, արթրգ Պօսնայը զալեպէյի ասքէրիյէ հագգը իլէ զապթ վէ թէսխիր իթմիշ օյաճագ տրբ։

Թերճեմանը Էֆֆեար։ Պուրա զաղէթալէրինին վերտիյի խապէրլէրէ պագբլբբ իսէ, պու հավատինն եա հիչ ասլը եօգ տուր, եա պիր էհէմմիյէթի գալմամբշ տրբ, չինքի մուգավէլէնամէ իմզալանտրբ վէ Ասթրիա տէվլէթինէ տախի կէօնտէրիլմի տէնիեօր։

Վիէննա, 19 ազոսթօս

Իսեան թագբմընն Պանեալուգատա օյան իլք հիւճումէրի Ավսթրիա ասքէրի խասթախանէսի իւզէրինէ վագի օլտու։ Խասթախանէտէ պէօյիւք վահշիյէթլէր կէօրիւլտիւ, վէ արգասընտան պէլտէնին ումում էհլը իսլամ ահալիսի աեագլանբզ, զորպալար իլէ պիրլէշտիլէր. Ավսթրիա ասքէրի գալէեէ չէքիլիպ օրատան իսլամ մահալլաթընը թօքա թուէթտու, թա կրատիչգատան իլչ գալ ասքէր իմնատալարընա եէթիշինճէեէտէք։

Պունուն իւզէրինէ Ավսթրիա ասքէրի թօք սթէչինէ զիատէ պիր չիտտէթ վերիպ, էհլը ընեանը զիատէ պիր խասարաթա եա պէշ պին նուֆուս գատար վար ըմբշար։

Ադոսթօսուն 16ընտա, պաշ գօմանտան մէնէրալ Ֆիրիբօվիչ, իսեան իւզէրինէ օյան պիր ֆիւթուհաթընը պա թէլէկրաֆ իմբէրաթօրա թէպլիղ իթմիշ օլտուղունտան, իմբէրաթօր, եէվմը վէլատէթիմէ պիր հէտիյէ մագամընտա օյան պու թէպլիղտէն զայէթ մէմնուն օլտում տէյի, գօմանտանա պիր թէլ վուրտուրուպ, պու վէսիլէ իլէ կէրէք քէնտիսինի վէ կէրէք մէվճուտու մայէթի օյան ասքէրինի թալթիֆ պույուրմուշ տուր։ Ավսթրիանընն զապթընա կէչէն Մօսթար, Պանեալուգա վէ Պէրպէր կիպի մէմլէքէթլէրտէն վէ ասլրը եէրլէրտէն տախի խրիսթիանլարընն բուհանի կիւրուհի իսլամ միլլէթպէրանը իլէ պիրլիքտէ օլարագ, եէվմը վէլատէթլէրի կիւնիւ իմբէրաթօրու պա թէլէկրաֆի թէպրիք իտէրէք արզը խուլուս իթմիշլէր տիր։

Պիր թագբմ էզզբյա սէրկէրտէյէրի թէրբբ սիկա իտէրէք Ավսթրիա գօմանտանընա թէսլիմ օլուպ, պունլարն արգ ալարընտան տահա պաշգալարը տա պէքլէնիյօր։

Ընն թէրաֆլարընտան վարիտ օյան իխպարաթա Նազարէն պիր թագբմ իսլամար Գարանա քէօրիսիւ թէրաֆընա թէրաքիմ իտուպ իքի թագուր նիզամասքէրի տէ կէլիպ պունլար իլէ պիրլէշմիշ տիր...։

Վիէննատէն վէ Բէշթատէն Դբպլէ թէրաֆընա (Պօսնատա) տէվլէթլէրին տէ օ քեարա չէրիք եա հիսսէտար օլմագ չարթը իլէ տիր. իմտի մատէմ քի պէն տէ պէօյիւք տէվլէթ իմ, տէմէք քի պէն տէ պիթթապի պու քեարա չէրիք իմ, իմտի պէն տէ Գբպրբստա եա Գբպրբս կիպի պիր եէր իսթէրիմ, պանա տա պայրագ տիքլէճէք պիր եէր լազըմ, պէն տէ Անատօլուտա բ սլահաթ հասրլ իթմէք չէրէ ֆինտէ միւչթերլք օլմագ իսթէրիմ, վէ զայրիհիմ։

Ցահա պաշգա պէօյլէ չէրիք տէվլէթլէր զուհուր իտէճէյի տէ միւհթէմէլ տիր։ Լաքին մատէմ քի մասրաֆ Պիզտէն կիտիյօր Պիզի տէ պիթթիւն պիթթիւնէ թէհիտէսթ պրագմամագ եախօտ տահա տօղրուսու բօթսընքն տիպինտէ օյան այթուններ քէնտիլէրի այբպ տա բօթթա գբրբգլարընը եախօտ բասալարը Պիզէ պրագբյօր կիպի կէօրիւնմէմէք իշիւն, Պիզէ տէ միսթագպէլի կէսթէրիյօրլար, տէյէրէք քի էվվէթ պաղը ֆէտաքեարլրգլար իտէյօր իսէնիզ տէ պագբնը ասնունուզ նէ՛ ալա օյաճագ հէմ վէրտիքճէ ալա օյաճագ, վ'էրին էֆէնտիմ վէրին. Թէկիլիզ վէրին, Ասթրիայա վէրին, Բուսիայա վէրին, Դարատաղա, Սբրպա, Էֆլաքա Պուլկարա տա վէրին, պօլ պօլ Եունանա տա վէրին, չինքի վէրտիքճէ ալա օյաճագսընբզ, սբգբյա կէվրսէնիզ Ամէրիգայա տա պիր չէյ վէրին, սօղրա պագբն նէ ալա օյաճագսընբզ։ Մէմլէքէթինիզին հուտուտունու քիւչիւթտիւքճէ իթիպարընբզ պէօյիւր, չինքի էթրաֆընբզտա պիւթիւն մինէթտար տօսթլար բէյտա իտէճէքսինիզ, օնլարա իմթիհազլար վէրին շբմէնտրֆէրլէր մատէնլէր օրմանլար տա վէրին քի չու պաղը տրբրթբյա սէպեպ օլան պիր գաչ եիւզ միլիօն լիրա պօնճլարտան տա գուրթուլ[illegible] զէնկին վէ մամուր օյաճագսընբզ։

Պահսրմբզը պաշլատբզմբզ եէրտէն պիթլրմէք իշիւն չունու տա տէմլյէ մէճպուրուզ քի, էսկի քիմեակիրլէր տէ թրպգը պու մուամէլէտէ պուլունուրլար բտբ։

Մալ սահիպինի պիր քէրրէ վարթայա տիւշիւրտիւքտէն սօնրա պու կիւն չու էճզա լազըմ եարբն օ պիր էճզա լազըմ տէյէրէք բարասընը թ ուքէթտիքտէն սօնրա, էճզա եինէ էքսիլտիյինտէ մալ սահիպի բարամ եօգ տէսէ տէ, ճանըմ չալ տա վէր էլմաս պիլէզիք գօրտօն եախօտ էմմաքընը ադարընը սաթ տա վէր, չինքի եարտբզմբզ ալթընտան սօնրա օն գաթընը եիւզ գաթընը պին գաթընը տա եէրինէ գօյապիրսին, նէ տիշինիյօրսուն, նէ գօրգույօրսուն, կէօրմէյօրմուսուն քի պիր քիչիւք չէյտէ գալտը իշիմիզ։

Պունլար տա պիթթիքտէն սօնրա, եինէ պիր պէհանէ պուլուպ, եինէ բարա իսթէրլէրտի. (էսկի քիմեակիրլէր,) ալամատրլար մը նէ եաբաբմ պիզ այթընը եարաճագ ամմա սէն էճզայը եէիշտիրէմմէտին տէրլէր, վէ պիր թէրաֆա սավուշուրլար բտբ։

Եարբն Էլրօբա տիբլօմաթլարը տա պունու Պիզէ պէօյէ տէյէպիլիրլէր, էվվէթ շունու վէրտինիզ պունու վէրտինիզ, պու էյի ամմա շունու տա իճրա իտէճէյիտինիզ իթմէտինիզ. չունու տա չէօյէ եարաճաղբ՚ինիզ, եարմատընբզ, պէհանէ էքսիքլիյի մի՞ օլուր. պունլարը տէյիպ, օյմատը իսէ, օնլար տա պիր թէրաֆա սավուշապիլիրլէր. քիմ քիմէ։ Իլերիւտէ վագբթ տա պաշգալաշբբ, ատամլար տա, էֆքեարլար տա։

Լաքին իլերիսինի իլերիյէ պբրագալմ, չիմտիքի Էվրօբանընն պուլունտուղու հալ պու տուր իշթէ։

Նէ եարբպ տա շու պէլատէն միւմքիւն մէրթէպէ ազ պիր զիյան իլէ գուրթուլապիլիրիզ, Պիզիմ իշիւն էն զիյատէ տիւշիւնէճէք չէյ պու տուր. չինքի պիզ պու խիլասմբզտա եարընբզ կէօրէ կէօրիւնէն պաթալ չէյլէրտէն պահս իտէպիլտիք, կէօզէ կէօրիւնմէյէն, ֆագաթ հագիգէթ տէ օ պաթալար գատար վէ պէլքիմ տահա տա զիյատէ մազարրաթը օյան նիչէ ուֆագ չէյլէր տէ վար քի, պինէր իլէ սայբբր օլտուղունտան, անէրի տէ պիրէր պիրէր թատատա իթմէք գապլ տէյիլ տիր։

Վագտա պու մատէյի մուհիմմէ, տէվլէթին վէ էվլիյայը ումուրունուն մէշղուլ օլաճագը պիր չէյ տիր, վէ չիպհէսիզ օնլար պէօյլէ չէյլէրի պիզտէն չօգ էվվէլ կէօրիւպ, ի ապրնա տա պագմագտա տբրլար. պիզ էվվիայը ումուրա իրայէյի թարիգ իթմէք գատար պիր համիյէթսիզլիյի իսթիյար իտէմէյիզ, լաքին մաթպուաթը ումամիյէնին վազայիֆի ասլիյէսինտէն օյտուղու վէճճ իլէ պիզիմ սէօզլէրիմիզ խալդա, ահալիյէ, վէ վէթանտաշարբմբզտա տբր. չինքի ճումատա կիւնքի հալը հաղբրբմբզտա պահս իթթիֆիմիզ միսիլիս, մուխթարատա պու լունան պիր կէմինին սէլամէթինէ եարընբզ դարտանընն մէհարէթի քիֆայէթ իթմէյիպ, կ՚միտէ պուլունանլարընն ճիւմլէսինին քէնտինէ տիւշէն ֆէրայիզի իճրա իթմէոի տէ էլզէմ տիր։ Չինքի հէր նէ գատար կէմիյի գուրթարան տէ, չօգ տէֆա տա գաբատանը գուրթարան կէմի տիր, եանի կէմի խալգը։

Ցիւպհէսիզ էվվիայը ումուր միլքէ վէ միլլէթէ պիր թարիգի սէլամէթ իրայէ իտէճէք տիր. լաքին Պիզ օ թարիգէ կիթմէյիպ տէ սաղա սօղա սաբաբ վէ տաղրլբբ. վէ հէր պիրիմիզ քէնտի մէնֆիի մախսուսէմիզի ադրայզ, մէնֆիի ումումիյէտէն գայտ իթմէզ օլուրսաք, եախօտ հէր պիրիմիզտէն մաթլուպ օլունան ֆէտաքեարլրզը իթմէզ իսէք, հիչ չիպհէ իթմէյէլիմ քի, Պիզէ տէ բօթթա գբրբգլարընտան վէ բօսատան պաշգա պիր չէյ գալմայաճագ տրբ. չինքի խիլասայը ահվալը բոլթիգիյէմիզ մահզա պունու պէյան իտէր։

Ց. ՎԱՐԴԱՆ

Ասթրիա հավատալիքի

Ինկիլիզ զաղէթալէրի, հէր զաղէթալէրտէն զիեատէ տիւնեանընն հէր թարաֆընա եաբրբր օյտուղունտան, օնլարտա օյան հավատիս տէ օյ վէճճ իլէ հէր թարաֆա նէյր օունուր։

Պու տէֆա Վիէննատան պու զաղէթալէրէ վէրիլէն պագր հավատիալէրի տէ պէր վէչհը աթի տէրճ իտէրիզ. պիզիմ իչուն գապի տէյի տիր պունլարրն սրհ. հէթինէ քէֆալէթ իթմէք. իմտի պունլարը տէրճ իթմէմիզին սէպեպի, պիւթիւն ալէմին Պիզիմ հագգըմբզտա տույաճագը չէյլէրի պարէմ Պիզտէ տույմամագբզ իթմէեէլիմ միլլահազասը տրբ։

Վիէննա. 19 ազոսթօս

Սթամպօլտա վիւքէլայը տէվլէթ գօնթ Զիչիյ խապէր վերտի քի, Ասթրիա իլէ տէվլէթը Ալիեէ պէյինտէ պիր մուգավէլէնամէ թանզիմ վէ իմզա օլունմատրգճա, տէվլէթը Ալիյէ իչուն էհլը գբյամը զապթ իթմէք գապիլ տէյիլ իտի։ Չինքի էհլը դբեամա տախիլ օլան ասքէր եէրլի վէ ահալի թագբմընտան օլանլարտրբ։

Գօնթ Զիչի տախի պունա շու ճէվապը վերմիշ տիր, պունտան պէօյլէ տախի Ասթրիա Պօսնայը իսթիլա իթմէք իւզրէ գան տէօքմէեէ մէճպուր օլաճագ իսէ, արթրգ Պօսնայը զալեպէյի ասքէրիյէ հագգը իլէ զապթ վէ թէսխիր իթմիշ օյաճագ տրբ։

Թերճեմանը Էֆֆեար։ Պուրա զաղէթալէրինին վերտիյի խապէրլէրէ պագբլբբ իսէ, պու հավատինն եա հիչ ասլը եօգ տուր, եա պիր էհէմմիյէթի գալմամբշ տրբ, չինքի մուգավէլէնամէ իմզալանտրբ վէ Ասթրիա տէվլէթինէ տախի կէօնտէրիլմի տէնիեօր։

Վիէննա, 19 ազոսթօս

Իսեան թագբմընն Պանեալուգատա օյան իլք հիւճումէրի Ավսթրիա ասքէրի խասթախանէսի իւզէրինէ վագի օլտու։ Խասթախանէտէ պէօյիւք վահշիյէթլէր կէօրիւլտիւ, վէ արգասընտան պէլտէնին ումում էհլը իսլամ ահալիսի աեագլանբզ, զորպալար իլէ պիրլէշտիլէր. Ավսթրիա ասքէրի գալէեէ չէքիլիպ օրատան իսլամ մահալլաթընը թօքա թուէթտու, թա կրատիչգատան իլչ գալ ասքէր իմնատալարընա եէթիշինճէեէտէք։

Պունուն իւզէրինէ Ավսթրիա ասքէրի թօք սթէչինէ զիատէ պիր չիտտէթ վերիպ, էհլը ընեանը զիատէ պիր խասարաթա եա պէշ պին նուֆուս գատար վար ըմբշար։

Ադոսթօսուն 16ընտա, պաշ գօմանտան մէնէրալ Ֆիրիբօվիչ, իսեան իւզէրինէ օյան պիր ֆիւթուհաթընը պա թէլէկրաֆ իմբէրաթօրա թէպլիղ իթմիշ օլտուղունտան, իմբէրաթօր, եէվմը վէլատէթիմէ պիր հէտիյէ մագամընտա օյան պու թէպլիղտէն զայէթ մէմնուն օլտում տէյի, գօմանտանա պիր թէլ վուրտուրուպ, պու վէսիլէ իլէ կէրէք քէնտիսինի վէ կէրէք մէվճուտու մայէթի օյան ասքէրինի թալթիֆ պույուրմուշ տուր։ Ավսթրիանընն զապթընա կէչէն Մօսթար, Պանեալուգա վէ Պէրպէր կիպի մէմլէքէթլէրտէն վէ ասլրը եէրլէրտէն տախի խրիսթիանլարընն բուհանի կիւրուհի իսլամ միլլէթպէրանը իլէ պիրլիքտէ օլարագ, եէվմը վէլատէթլէրի կիւնիւ իմբէրաթօրու պա թէլէկրաֆի թէպրիք իտէրէք արզը խուլուս իթմիշլէր տիր։

Պիր թագբմ էզզբյա սէրկէրտէյէրի թէրբբ սիկա իտէրէք Ավսթրիա գօմանտանընա թէսլիմ օլուպ, պունլարն արգ ալարընտան տահա պաշգալարը տա պէքլէնիյօր։

Ընն թէրաֆլարընտան վարիտ օյան իխպարաթա Նազարէն պիր թագբմ իսլամար Գարանա քէօրիսիւ թէրաֆընա թէրաքիմ իտուպ իքի թագուր նիզամասքէրի տէ կէլիպ պունլար իլէ պիրլէշմիշ տիր...։

Վիէննատէն վէ Բէշթատէն Դբպլէ թէրաֆընա (Պօսնատա) տէվլէթլէրին տէ օ քեարա չէրիք եա հիսսէտար օլմագ չարթը իլէ տիր. իմտի մատէմ քի պէն տէ պէօյիւք տէվլէթ իմ, տէմէք քի պէն տէ պիթթապի պու քեարա չէրիք իմ, իմտի պէն տէ Գբպրբստա եա Գբպրբս կիպի պիր եէր իսթէրիմ, պանա տա պայրագ տիքլէճէք պիր եէր լազըմ, պէն տէ Անատօլուտա բ սլահաթ հասրլ իթմէք չէրէ ֆինտէ միւչթերլք օլմագ իսթէրիմ, վէ զայրիհիմ։

Ցահա պաշգա պէօյլէ չէրիք տէվլէթլէր զուհուր իտէճէյի տէ միւհթէմէլ տիր։ Լաքին մատէմ քի մասրաֆ Պիզտէն կիտիյօր Պիզի տէ պիթթիւն պիթթիւնէ թէհիտէսթ պրագմամագ եախօտ տահա տօղրուսու բօթսընքն տիպինտէ օյան այթուններ քէնտիլէրի այբպ տա բօթթա գբրբգլարընը եախօտ բասալարը Պիզէ պրագբյօր կիպի կէօրիւնմէմէք իշիւն, Պիզէ տէ միսթագպէլի կէսթէրիյօրլար, տէյէրէք քի էվվէթ պաղը ֆէտաքեարլրգլար իտէյօր իսէնիզ տէ պագբնը ասնունուզ նէ՛ ալա օյաճագ հէմ վէրտիքճէ ալա օյաճագ, վ'էրին էֆէնտիմ վէրին. Թէկիլիզ վէրին, Ասթրիայա վէրին, Բուսիայա վէրին, Դարատաղա, Սբրպա, Էֆլաքա Պուլկարա տա վէրին, պօլ պօլ Եունանա տա վէրին, չինքի վէրտիքճէ ալա օյաճագսընբզ, սբգբյա կէվրսէնիզ Ամէրիգայա տա պիր չէյ վէրին, սօղրա պագբն նէ ալա օյաճագսընբզ։ Մէմլէքէթինիզին հուտուտունու քիւչիւթտիւքճէ իթիպարընբզ պէօյիւր, չինքի էթրաֆընբզտա պիւթիւն մինէթտար տօսթլար բէյտա իտէճէքսինիզ, օնլարա իմթիհազլար վէրին շբմէնտրֆէրլէր մատէնլէր օրմանլար տա վէրին քի չու պաղը տրբրթբյա սէպեպ օլան պիր գաչ եիւզ միլիօն լիրա պօնճլարտան տա գուրթուլ[illegible] զէնկին վէ մամուր օյաճագսընբզ։

Պահսրմբզը պաշլատբզմբզ եէրտէն պիթլրմէք իշիւն չունու տա տէմլյէ մէճպուրուզ քի, էսկի քիմեակիրլէր տէ թրպգը պու մուամէլէտէ պուլունուրլար բտբ։

Մալ սահիպինի պիր քէրրէ վարթայա տիւշիւրտիւքտէն սօնրա պու կիւն չու էճզա լազըմ եարբն օ պիր էճզա լազըմ տէյէրէք բարասընը թ ուքէթտիքտէն սօնրա, էճզա եինէ էքսիլտիյինտէ մալ սահիպի բարամ եօգ տէսէ տէ, ճանըմ չալ տա վէր էլմաս պիլէզիք գօրտօն եախօտ էմմաքընը ադարընը սաթ տա վէր, չինքի եարտբզմբզ ալթընտան սօնրա օն գաթընը եիւզ գաթընը պին գաթընը տա եէրինէ գօյապիրսին, նէ տիշինիյօրսուն, նէ գօրգույօրսուն, կէօրմէյօրմուսուն քի պիր քիչիւք չէյտէ գալտը իշիմիզ։

Պունլար տա պիթթիքտէն սօնրա, եինէ պիր պէհանէ պուլուպ, եինէ բարա իսթէրլէրտի. (էսկի քիմեակիրլէր,) ալամատրլար մը նէ եաբաբմ պիզ այթընը եարաճագ ամմա սէն էճզայը եէիշտիրէմմէտին տէրլէր, վէ պիր թէրաֆա սավուշուրլար բտբ։

Եարբն Էլրօբա տիբլօմաթլարը տա պունու Պիզէ պէօյէ տէյէպիլիրլէր, էվվէթ շունու վէրտինիզ պունու վէրտինիզ, պու էյի ամմա շունու տա իճրա իտէճէյիտինիզ իթմէտինիզ. չունու տա չէօյէ եարաճաղբ՚ինիզ, եարմատընբզ, պէհանէ էքսիքլիյի մի՞ օլուր. պունլարը տէյիպ, օյմատը իսէ, օնլար տա պիր թէրաֆա սավուշապիլիրլէր. քիմ քիմէ։ Իլերիւտէ վագբթ տա պաշգալաշբբ, ատամլար տա, էֆքեարլար տա։

Լաքին իլերիսինի իլերիյէ պբրագալմ, չիմտիքի Էվրօբանընն պուլունտուղու հալ պու տուր իշթէ։

Նէ եարբպ տա շու պէլատէն միւմքիւն մէրթէպէ ազ պիր զիյան իլէ գուրթուլապիլիրիզ, Պիզիմ իշիւն էն զիյատէ տիւշիւնէճէք չէյ պու տուր. չինքի պիզ պու խիլասմբզտա եարընբզ կէօրէ կէօրիւնէն պաթալ չէյլէրտէն պահս իտէպիլտիք, կէօզէ կէօրիւնմէյէն, ֆագաթ հագիգէթ տէ օ պաթալար գատար վէ պէլքիմ տահա տա զիյատէ մազարրաթը օյան նիչէ ուֆագ չէյլէր տէ վար քի, պինէր իլէ սայբբր օլտուղունտան, անէրի տէ պիրէր պիրէր թատատա իթմէք գապլ տէյիլ տիր։

Վագտա պու մատէյի մուհիմմէ, տէվլէթին վէ էվլիյայը ումուրունուն մէշղուլ օլաճագը պիր չէյ տիր, վէ չիպհէսիզ օնլար պէօյլէ չէյլէրի պիզտէն չօգ էվվէլ կէօրիւպ, ի ապրնա տա պագմագտա տբրլար. պիզ էվվիայը ումուրա իրայէյի թարիգ իթմէք գատար պիր համիյէթսիզլիյի իսթիյար իտէմէյիզ, լաքին մաթպուաթը ումամիյէնին վազայիֆի ասլիյէսինտէն օյտուղու վէճճ իլէ պիզիմ սէօզլէրիմիզ խալդա, ահալիյէ, վէ վէթանտաշարբմբզտա տբր. չինքի ճումատա կիւնքի հալը հաղբրբմբզտա պահս իթթիֆիմիզ միսիլիս, մուխթարատա պու լունան պիր կէմինին սէլամէթինէ եարընբզ դարտանընն մէհարէթի քիֆայէթ իթմէյիպ, կ՚միտէ պուլունանլարընն ճիւմլէսինին քէն

տէ վարիտ օրմուշ տուր։ Մբսթբր Ֆրէյզբր 10 մայիս թարիխի իլէ Բէքինտէն չու վէճհ իլէ եաղար։

«Տէսնդրէս օլտուղում մալիւմաթը մէվսուգէյէ նազարէն, Զինտէ գբթբզտան թէլէֆ օլանլարը սայբսը եէտի միլիոն նուֆուստան զիյատէ տիր։ Եայնբրզ Եանդի վիլայէթինտէ, գբչ մէվ իմինտէ թէլէֆ օլանլարը սայբսը պէշ միլիոնտան զիյատէ տիր։

«Եէտիմէ վալ օլան պիր մէքթուպտէ օգունուր քի, պաղբ նահիյէլէրտէ ահալի եապանի ճանավարար միսալի, պիրի պիրինի բարալամբշար, վէ բէք չօգ քէօյլէրտէ սէքէնէնին օնտա եէտիսի թէլէֆ օյմուշ տուր։

«Պունտան սօղրա Զինին չբմալ թէրաֆլարբնտան կէլէն պայգա մէքթիւպլէրէ նազարէն, իլք պահարտա պու սէնէ Զինտէ կիւկէլ եաղմուրար տէշմիշ օլտուղունտան, սօն պահար պուզտայ մահսուլու բէք պէրէքէթլբ օյանագ կիպի կէօրունիյօր իմիշ։»

— Ինկիլթէրրատա էօթէտ պէրուտէ հալա Պէրլին մուահէտէսի վէ Ինկիլիզ գապինէթի բօյնթիդասը իւղէրինէ նութգլար իրատ օլունմագտա տուր։

Գօլնէլ Սթինի Պարօտա տէմիշ քի, Ինկիլիզ ահալիսի հէր նէ գատար ճէօմէրտի բատ գուսուր իթմէյէճէք իտի իսէ տէ, գապինէթիմիզին բօյնթիդասը, տէյիլ քի վէթանմբզը, եարնբզ միլիոնլար իլէ լիրալար թէլէֆին տէն գուրթարտը։ իլա պինէր իլէ տէ պիզէ գբյմանթբբ էօմբրբր թէլէֆնտէն։

Գիւթիւն Էվրօբա նիւէթիմիզին խարիսէթինէ էմնիյէթ իտիւգ, գօնկրէտէ բէյնիմիզէ մուվաֆֆագատ կէօսթէրտի։

Լօրտ Մագտոթ սատան չու մ[illegible]
պէտէ պիր նո[illegible]
Ինկիլ[illegible]
թագբմնբն [illegible]
[illegible]անբն թէվֆիի հուտուտ իթմէսինի գբսգանմամբշ տուր, ֆագաթ չարգտա պիր տէվլէթին զալէպէյի նուֆուզ հասբլ իթմէսինէ մուզայիր տիր, հանկը տէվլէթ օլուր իսէ օլսուն։

Սթամպօլտա ագտ օլունան ահանամէյի (Գբսպբրբս ահանամէսինի) սալա թահսին իտէմէմ տէտի, լօրտու միչարիէյհ։

Իտարէսի նէ եօլտա օլուր իսէ օլսուն, պիզիմ գարբշմաղբմբզ չէյ օվայան, եախօտ գարբշմագտա նէ չաճաղը մալիմ օվմայան տէվլէթլէրին իշինէ պէզնմ կիրիշմէմիզ քիւրէնէն ապէս տիր։ լաքին նէ չարէ քի, պու ահանամէ տախի չիմտի մէլէթիմիզին թէահհիւտաթբնտան տբր։ արթբգ օնու միլէթին չանբնա վէ նամուսունա մուվաֆֆբզ սուրէթտէ իլէրի վարտբրմագտան պայգա պիր չարէմիզ եօգ տուր։

—Վիէննատան չու վէճհ իլէ եաղբլբր տբր։ Շէտիտ պիր մուհարէպէտէն սօղրա, Աւսթրօ-Մաճար ասքէրի բաչար իրթէսի կիւնիս Սէրայօվայա տուխուլ իթմէսի։ Օ կիւնիս էհլբ գբեամ ճէնէրալ Ցաբարի իւղէրինէ պէյնէք պիր հուհիւմ իթտի իսէ տէ։ կէրէյի կիպի պիր թէլէֆ վէրէբէք էհլբ գբեամ կէրի չէքիտի։

—Սթամպօլտան Վիէննայա եա գբյտրգնա նազարէն, Պօնտատա թէչբլ ալունան մուվագաթ էշգբյա հիւքիմէթի, Պապբ Ալիտէն կէլէն էմրլէրի վէ թէլէկրաֆլարբ գապալ իթմէմէքտէ իմիշլէր։ պունլարբն ալթմբշ գատար սէրկէրտէլէրի օլուպ, պունլարան պիյինին գապալ իթմէսիյի թէլէկրաֆլար ահալիյէ թէպլիղ տախի օլունամայօր իմիշ։ Հաճի Լօյա էմր վէրմիշ քի, Աւսթրիայանան հէր հանկը զապիթ վէ գմանան իլէ կէշէրսէ, հէմէն ատբ վէրսինլէր։

—Թրապուզանտան պիր մուխպիրի մախսուստան ալինան խապէրէ նազարէն, Բօթիտէ օլան պիր Բուսիա գօրվէթի, Պաթում խապէր կէօնտէրիպ, նէ հայէթ պիր այա գատար Պաթումուն թախիյէսինի թալէպ իթմիշ։

— Սթամպօլտան Վիէննայա եաբբլտբբնա նազարէն, բազբր իրթէսի կիւնիս Ինկիլիզ Ֆրանսբզ վէ Ալման էլչիէրի տէվլէթլէրինտէն ալտբգլարը թախիմաթ մուճիպինճէ Պապբ Ալիյէ կիտիպ Պերլին ահանամէսինին պիրա իհթիրազ վէ թէմամը թէմամբնա իճրա օլունմասը լազբմ կէլէճէյինի բիլմէն պէյան իթմիշլէր։

— Պու թէրաֆ կազէթալէրինտէ, հէր նէ գատար Պաթումի էհլը գբյամբնբն հիտատէթի թէսքին օլմայա եիւզ թութմագտա տբր տէյի մնհարբր իսէ տէ, Եվրօբա կազէթալէրինտէ տախի չու վէճհիյէ եաղբլբր տբր։

Պաթումտա միւթէմէքքին խալամ պէյլէրի վէ միւթէպէրանբ սայիրէ, Ցէյի Նիւզ կազէթասբնբն մուխպիրինէ պիր վէքեալէթ կէօնտէրիպ նիյէթ վէ հարէքէթլէրի հագգընտա սիւրէթը գատի յէտէ օլարագ չու մալիւմաթլարը վէրմիշլէր տիր։

«Օսմանը տէվլէթի հէր նէ «գատար պիզի եիւզտէն պբրագ«տբբ իսէ տէ, պիզ Լազլար պիր «տանէ գալընճայատագ, տէյիւ«չիւգ պրագմայաճաղբզ քի, «Բուսլար կէլբսին Պաթումու զապթ «էտէսին։ Պիւթիւն տող ահալիսի [illegible] վէ Եիրմի պինտէն [illegible]քլէր։ սուլհա տայիր «Տիչ պիր թէքրիֆ գապալ իթմէ«յիզ։»

Պատէհու եէրի պէլլէր պիր մէճլիսէ թօբլայբզ, պու թագրիրլերինի պիր մազպաթայա բապթ իթմիշլէր վէ եիւզ տէօրթ իմզա իլէ պու մազպաթայը մուխպիրէ թէպլիմ իթմիշլէր քի, էվվօրայա կէօնտէրսին։ Պունտա եինէ Բուսիայը գատալու իթմէյէճէքլէրի պէյան օլունուպ, պայլըճա քէնտիլէրինի թէլէֆ վէ մուգաթէլէտէն խէյաս իթմէյէրի իչինե, ինկիլիզ գապինէթինէ միւրաճաաթ օլունմուշ տուր։

Ցէյի Նիւզ մուխպիրի տէր քի Օսմանը մէմուրլէրի սիրլթա պայգա մուամէլէ կէօսթէրիպ, ֆագաթ կիզլիտե էհլը գբյամտա մուավէնէթ իթմէքտէ տիրլէր։

Մուխպիր տէր քի, Պաթումի ինմանը մուհաֆազայա զայէթ միւսթահտ տիր, պինանէն այէյհ պու լիմանբն զապթը Բուսիայա բէք աղբր պիր պահայա օլաճաղբնա քիմսէ թահիպ իթմէսին։

— Պէրլինէն պիր մուխպիրին եաղտբրբբնա տա պագբլբր իսէ, Պաթումի վէ Վարնա թէպիմ օլմատբգճա, Բուսիա տախի ասքէրի Ասիսթէֆանօստան չգարմագ նիյէթինտէ իմիշ։

Պունդան իլէ պէքտպէր Պաթումի գօմանտանը Ցէրվէշ բաշա տբրբ։ Թօսուն 27-ինտէ Պաթումունբուսլարա թէպիմ օլմասը լազբմ կէլէճէյինի, ահալիյէ բէսմէն իլան իթմիշ տիր։

—Պէրլին 20 աղօսթօս.

Նօրտ Կերման Կազէթ տէր քի, Պապբ Ալի վէրատիյի սէօզիւն մուխալիֆինտէ օլարագ եինէ Եանեա փիլայէթինէ պիր թագբմ Զէրբ՝ալբէր կէսնտէրմիշ տիր։

Բուս ժէնէրալը Սթօլթօվ, Պուլզար կէօնիւլիւլէրինտէն 75 պին նէֆէրիւք պիր օրտու տահա թէշքիլ իթմիշ, վէ պունլարբն սիյահլարը վէ զապբթանը Բուսիա իմբէրատօրու թէրաֆբնտան թէատրիք օլունմուշ տուր։ Պու վէճհ իլէ Պուլղարիսթան իմարէթինին գուվվէթ ասքէրիյէսի ճէմման իքի եիւզ էլլի պինէ պալիզ օլմուշտուր։ (Էյի մուպարատ)

Եինէ զավէթալը մէզբիւր տէր քի, Սիսամ միւթէպէրանը եա պիր մուխթարիյէթը իտարէ եատա նունանա տախիլ օլմագ իստաբարբնտա ըսրար իթմէքտէ իմիշլէր։

ՄԷՔԱԵԹԻՊ

Գայսէրիէ մուխպիրիմիզէն ա. թիսէքի մէքթուպու ալմբշբզ տբր։

Գայսէրի, 9/21 օգոստ. 1878

Մէքթպէպէրիմիզէն էվվէլ իտարէյի միրիէյի մահարիյէմիզ ահվալը ումումիյէսինէն պահսէթմէք արզու էտէր իտի իսէք տէ, Ցէրսատէթտէ մուգիմզաղէթայը միւթէպէրիլերի ապանէլերինտէն պուլունան հէմշէհրիլերիմիզտէն չօգլարբնբն արզուլարբնա թէվֆիգան, պու տէֆա միլէթ մէքթէպլէրիմիզին հալը հազբրբնա տայիր մալիւմաթ վերմէք իսթէրիզ։

Անճագ պիր թարաֆտան բաղաքական ժողովլարբմբզ, (պուբահրգտա խասսէթէն թէչէքքիւրիւմզի պէէան էտէրիզ էսպադ Բաղաքական ժողով ատենապետի Ց. Կիւմիւշեան էֆէնտիյէ վէ արգատայբրը պիլճ ումէ ադա ար էֆէնտիլէրէ, քի իքի սէնէ տէվամ էտէն վէ քէնտի միհլիք վէ էօրֆիւիւիւ հիւքմիւնիւ իճրատա դաթէն գուսուր էթմէյէն օլմուսպէպլու դաթ ու դարաթ սէ նէյլերինտէ միհմաճիրէ եարարմ իչին զայրէթ վէ հիմմէթլերի վուգու պուլմուշ տբր) էվվէթ. Բաղաքական ժողովլարբմբզ տերիմ. պէսսէվիյէ դանանէն էօհտէերինէ իհալէ օլունան հուգուգ վէ վազիֆին նէլերտէն իպարէթ օլուպ գանդի խուսուսլար իւզերինէ զիեատէ սարֆը զիհն ու վագթ էթմէք իդթիզա օլաճաղը ճիհէթլերինէ ատէմի վուգուֆիյէթ ու մալիւմաթլարբնտան մբ, եօգսա էյի պիր էսէրլէ միլլէթ խբտմէթ էթմէք իսթէմէտիքլերինտէն մի օյա, ասբլ վազիֆէլերինի թէրք, վէ պիւթիւն միւտատթերինտէ հէման չախսիյէթէ այտա միւզաքերաթլա մէշղուլ, վէ պու վէճհ իլէ վագբթլարբնբ պիհուտէէ սարֆ էյլէմէքտէ, վէ պիրի մատտի վէ տեկէրի մանէվի սուրէթտէ իսթիգպալիմիզին համիյի մութլագլարը պուլունան Ռուսմնակ ան վէ Ցնտեսական խորհուրդլարբն էսէրի պիլէ էկօրլէմէքտէ, վէ Գաւառական ժողովումուզ իսէ, մատանբնտա պուլունան մէճլիս վէ գօմիթէլերին մուամէլատբնա նազարէթ հագգընը իճրա իտէպիմէսի չէօյէ տուրսուն, պիզսթ քէնտիսինէ տախիլնտէ օլսուն, պիր տիւզէն վէրէմէմքտէ պուլուղ ֆիզ, թագական խորհուրդ ար տախի քեաֆէսի տէյիլ իսէ տէ. պէօյիւք գբսմբնբն ուլում ու ֆիւնուունա բէքտէ տօսթ օյմատրգլարբնտան, հէր պիրի եէկտիկէրինտէն ազ չօգ պիր թապբր իլէ, պիզիմ վազիֆէմիզ եկեղեցինին իտարէսի. նի գայրմագտան իպարէթ տիր կիպի պիր թապբ ու հարէքէթլէ գալալէրինինի միւթմէին գբմագտա օլտուգլարը նազարը տբգգաթա ալինտրգտա, չիմտիյերտէ օլսուն պու ճիհէթլէ տէ էյի պիր հալտէ օլմատբզմբզ գօլայճա ֆէհմ օլունուրսա տա, պիզ հալը հազբրբմբզը թարիֆ էտէիմ։

Շէհրիմիզտէ իւչ եկեղեցի վէ հէր պիրինին տախլինտէ պիրէր թանէէն իւչ ատետ տէ մէքթէպ վար տբր քի սթաթիսթիգլերիյլէ պերապէր իյդահաթը լազմէլերի տախի իգթիտարբմբզ տէրեճէտէ պէր վէճհի զիյր իշար ու պէէան իսիր։

Ա. ՕԱՐԳԻՍ ԿԻՒՄԻՒՇԵԱՆ ՎԱՐԺ. (Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցիսի տախլինտէ)։

Պու մէքթէպ իքի խօճա իտարէսի թահսիլնտա օլարագ 200–220 գատար թալէպէյի չամիլ օլուպ, տիւզ օգույուպ եաղմագ, Քրիստոնէական վարդապետութիւն, վէ Ազգասէր թէրճիւմէսի, Քերականութիւն (իւք գբսմբ) վէ Թիւրքճէնին մէպասախի թարիմ ու թէտրիս էտիլիր. մէզքիւր թաղ վէ եկեղեցինին Ս. Սարգիս եկեղեցիսինէ մերպութ պուլունմասը ճիհէթիյլէ մէսարիֆի սէնէվիյէսի տախի, օրանբն թաղական խորհուրդու սանտըղնտան թէսվիյէ օլունուր։

Մէքթէպի մէզքիւրտէ լիսանը Օսմանի մէպասախի տէ թէտրիս իտիմմքտէ իքէն, պիլմէյիզ նիչին թաղական խորհուրդուն էմրի մախսուսու միւճիպինճէ գալտբրբմբշ տբր։

Խշհ-Բ։ Մէքթէպի մէզքիւր էյի պիր նախակրթարան հիմէթինտէ մբգտարը քեաֆի պիր իտարէյի մանէվիյէյէ մալիք իքէն, էն իլէրուտէ պուլունան խօճասբնբն մուգատէմա սիրքի բուհանիյէյէ տուխուլի իլէ, եէրի միանխէլ գալմասբնտան տօղայը իտարէյի մէքթէպ պօղուլմուշ։ Ցի վագբ սօն պիր սէնէ զբրֆընտա է մէնրճէ, Թիւրքճէ վէ Ֆրանսբզճա լիսանլարա աշնա լիյսգաթլբ պիր մուալիմ ինթիխապ վէ միճիպինճէ ճէմաաթտան պազբլարբնբն զայէթ վէ թէչվիգելէ պագբ թէչէպպիւսթատտա պուլունուլմուշ իսէ տէ, նասբլ իսէ պիրէյիզ գանդի բիւզկեար գուվվթիսլէ մուալիմի մումսիյէյհ խօթիֆայէ մէճպուր իտիլտիյինտէն. մէքթէպ տախի, պալատէ պէէան օլունան սէֆիլ հալէ տիւշմիշտիւր։ վէ էն զարայիպի չունտա տբր քի, մէքթէպ վէ իտարէսինին թար ու մարբնա եանբլմագ իսէք, պիղդաթ եաբմագ միւրաաբնտա պուլունանլար թարաֆլարբնտան վէսիլէ վերիլմիշ օվմալը տբր։ Կերէք պու վէ կերէք, Լուսաւորիչ մէքթէպի խօճալարբնբն այբգլարը պագբ քէրբէ 6–8 այ սիւրիւնճէմէտէ պրագբլտբգը վէ մերգումանբն իսէ բարա խթէմէք իւզերէ մոմուղուն, խորհրդարանբն էօնիւնէ եէսիր կիպի տիւրիւպ սաաթլարճա պէքլէսիքտէն սօնրա, բարա եէրինէ պիրէր թագիր պագշիչի ալարագ միֆարեգաթա մէճպուր էտիլիքլերի կէօրիւլմիւշ տիւր։

Գ. ՀԱՅԿԵԱՆ ՎԱՐԺԱՊԵԱՆ, (Ս. Աստուածածին եկեղեցիսի տախլինտէ)։

Պու մէքթէպ, (Ծաղկոց, Նախակրթարան, ուսումնարան) իւչ տալրէյլէ միանգամմէն իւչ լիսանա աշնա արիմ վէ միգթէտիր պիր միտիր միտերրիս իլէ տէօրթ նէֆէր տէ մուավին մուալիմ իտարէսի թահսիլնտա օլարագ, 250 թանէգէ ի չամիլ օլուպ, նիզամը սուրէթտէ տիւզ օգույուպ եաղմագ, Քրիստոնէական, Ազգային և Սրբազան պատմութիւն (թէրճիւմէրիյլէ) Քերականութիւն (թէֆէրրուաթբյլա), թբտարանութիւն, աշխարհագրութիւն ճարտասանութիւն, Թիւրքճէ վէ Ֆրանսբզճա լիսան, վէ եկեղեցական երգեցողութիւն թալիմ վէ թէտրիս էտիլիր, մէսարիֆի սէնէվիյէսի օյան 16.000 զրշ. տախի 6.000 զրշ.ը թաղակա խորհուրդ սանտրզնտան, 3–4 պին զրշ.ը մէզքիւր թաղ ճէմաաթբնբն պագբ համիլէթքեար իյանէսինտէն վէ պագիսի տախի մէքթէպտէ մաաշ վէրմէյէ միգթէտիր պուլունան 140 գատար թալէպէկեանբն տէրսինէ կէօրէ շէհրիյէ իյֆա իլէտիյի իճրէթ պէտէլինտէն թէսվիյէ օլուր։

Խշհ-Դ։ Մէքթէպի մէզքիւր տախի պունտան մուգատէմ պօ-

զուգ տիւզէն պիր հալտէ իքէն, սապէզ Թաղական խորհուրդ թարաֆքնտան իտիլէն զայրէթ վէ իպրաղ իտիլէն բրօկրամա։ Մէզ քիւր Թաղզն բուէսասը Թարաֆքնտան տախի մուվաֆագաթլա պիր սէնէ ագաէմ չու չիմտիքի մէվճուտ պուլունան խօճալար ճէլպ, վէ նէզարէթի տախի տօղրուսունու սէյրէմէկի իսէ, զայրէթտէ ասլա գուսուր վէ լազմ կէլէն հիմմէթին հիչ պիրինի տիրիզ իթմէյէն պիր Հոգաբարձութիւնա իհտիյաջ օլունուպ, նասրլ քի տէտիք, Հոգաբարձութիւնուն հիմմէթի պիր Թարաֆտան, վէ մուալիմի միւմաիլէյհումուն զայրէթլէ չալըշմասը տիկէր Թարաֆտան, խուսուսի վէ ումումի սուրէթտէ թէչքիլ իտիրմիշ օլան իշպու մէքթէպի, պիր սէնէ զարֆքնտա կէոզէ չարբաճագ սուրէթտէ պիր մէվգիյէ իյսալ, վէ Թալէպէնին բէտէրլէրի տէ, պիւթիւն նազարը տրգգաթլարը-նը օլ սավպէ՝ Թէվֆիհ իլէ գարիպէն՝ իճրասը տէրտէթ պուլունան իմթիհանը կէօրմէք արզուսուլա բէրվէրտէ իքէն, Թաֆսիլաթը ագաէմա պիլտիրիլտիյի վէճճ իլէ նակեահ զուհուր իտէն ֆուրթունա կիպի, խօճալարտան պիրի ալէյհինէ (1) չախսի պիր մէսէլէ տիր օրթայա աթըլարագ, Հոգաբարձութիւն իսթիֆայա մէճպուր իտիրմիշ, (էսպապը միճիպէյի հավի իսէ տէ, չիմտիլիք արայան տա էօզ սօրան տա) իմթիհան գարմէշ, Թալէպէ տաղա պաղա տաղրմայա պաշլամըշ, վէ վագանս տախի թէգարրիւպ իթմիշ օլմասրյա, չիմտի թաթիլ էյամընտայըզ. պաղալմ բէրտէնին քիւչատնտա քիմ զալիպ վէ ֆաթիհ օլաճագ, մէքթէպ իտարէսինի պուլաճագմը, եօքսա...։

Էֆէնտի, զաթը ալիէրիյլէ պէրապէր ճիւմլէ հէմշէհրիլէրիմիզ վաթանը ադիզլէրինին մէքթէպճէ ա վալինի պէօյլէ կէօզէթմիշլէր իտի. վէ ֆիլ վագը տա, շէհրիմիզ Գայսէրի, իսմինէ մուվաֆրգ սուրէթտէ տէրճէճյի սանիյէտտէ նըզամը մէքթէպլէրէ մալիք օլմալը իտի. լաքին հայֆա քի, հագըգաթը հալ տէ իշարըմըզ կիպի տիր. վէ պու կիտիշ պէօյլէճէ տեվամ էտէրսէ, պաշդա տիւրլիւ տախի օլամայաճաղը թապիի տիր։

Միլլէթ եա քիլիսէ մէքթէպլէրիմիզտէն մատտա խուսուսի վէ շիրքէթ մէքթէպլէրիմիզ տէ օլուպ, անլէրին տախի սընըֆքնտա նըզամը օլարագ եալընը պիր «Արամեան» նամ գըզլար մէքթէպի պուլունտուզունու պու կէնլիւք պու գատարճա իշար իլէ, թաֆսիլաթը կ'լճճէք բոստայըլա պիլտիրիլիր, էֆէնտիմ։

Լրտէլէ օլան ճէվապըմըզ, չարշէնպիհ կիւնքի նիւսխէսիմիզ տէրճ օլունաճագ տրը։

ԶԱԹԸ ՀԱԶՐԷԹԻ ԲԱՏԻՇԱՀԻ
Վ. Է
ՐՈՒՍԻԱ ԻՄԲԷՐԱԹՕՐՈՒ

Պու տէֆա Թարաֆը հազրէթի բատիշահիտէն հաշմէթլու Ռուսիա իմբէրաթօրու հազրէթլէրինէ աթիտէքի թէլէկ աֆնամէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

Թէլէկրաֆնամէի Հիւմայունլարը սէնավէրլէրինճէ միւճիպի թէաճճիւպի էլիմ, օլմուշ տուր։ Պուլղարիսթանտա վէ Ռումէլիտէքի ահալիի իսլամիեէնին չէքթիքլերի մէշագգաթլարա տայիր Թարաֆը Շահանէլերինէ վասլ օլան խապէրլէր հիչ օլմազ իսէ միւպալաղալը տրը զանն իտէրիմ։ Պէօյլէ պիր հալին վուգուրնա բազի օլմահաճաղմա իթիմատ պույուրմագըզընը մուվաֆֆըգ հագգ իւ հագիգաթ տրը։ Նէ օրտուժուզուն պաշ գօմանտանը վէ նէ տէ Պուլղարիսթանտագի Ռուսիա գօմիսէրի, մէզհէպ վէ միլլիեէթէ պագմահարագ, էմնիեէթ վէ սաատէթի հարէրինէ աշգագաթ իթմէք իչին էմր ալմըշ օլուգլարը ահալի հագգընտա վուգու պուլաճագ հէր կէօնա հագգսրզ հարէքէթին չէտիտէն թէէտիպինտէ, ասլա թէճվիզի գուսուր իթմէեճէքլէրինի մուհագգագ օլարագ պիլիրիմ։»

Մէհմէտ Ալի բաշա հազրէթլէրինին Դարատաղ Բրէնսինէ չէքմիշ օլտուղու պիր թէլէկրաֆա ճէվապէն, բրէնս թարաֆքնտան արնան թէլէկրաֆտա, քէնտինին կօնինիեէ կիտէճէի վէ Դարատաղ մէմուրլարընը միշարիէյհ Մէհմէտ Ալի բաշա հազրէթլէրինի վասիպատ պէքլէմէլերի զբմնքնտա էմր վերիլտիեի պիլտիրիմիշ տիր։

— Պաթումուն աղոսթոս 25տէ, թէսլիմի գարարկիր օլմուշ իտի իսէ տէ, նագլիեաթրն արգասը օ վագթա գատար ալընամաեաճաղը անլաշըլմազլա, թախլիեէ միւտատէթինին թէմտիտ օլունաճաղը խապէր վերիլիյօր։

— Յէնէրալ Թօթլէպէն իլէ Ժէնէրալ Սգօպէլէֆ տիւն ագշամ Պէօյիւքտէրէտէ Ռուսիա սէֆարէթխանէսինտէ թաամ իթմիշլէր տիր։—Պունտան պէօյլէ Պէօյիւքտէրէտէ Սգօպէլօֆուն մուզիգասը թէրէնիւմաղ օլաճագ տրը։

— Թարաֆըմըզա վ'ըրլէն մալիմաթա կէօրէ, Սո ըէնեան մ'քթէպի Դումգաբու Բաթրիզխանէսինին եանընտաքի խանէէ նագլ իտիրմիշ օլաուզունտան, պու հաֆթա մէզքիր խանէճէ լազմ կէլէն թէտարիքատա իճրա օլունուպ, Սուրէնեան մէքթէպի աղոսթոսուն 28 լինտէ քիչատ օլունաճագ տրը։

—Ռիվայէթէ կէօրէ, պազը մէմուրէնի տէվլէթին մաաշաթը միւթէտախէլէսի թէէտիյէ օգունտուզունտան բիացատա պու կիւնլերտէ պիր աղ գիատէճէ դայմէ չըգմըշ վէ պու կիւնլերտէ լիրանը թէրագգըյաթը ֆիյաթընա չու մատտէ սէպէպ օլմուշ տուր։ Մաաշաթը միւթէտախիլէնին թէէտիյէ օլունան մըգտարը իսէ պիր գաչ պին լիրալըգ պիր մէպլաղտան իպարէթ օ տուղու հալտէ, չու հալ, գայմէնին իթիպարը նէ տէրէճէ զայիֆ օլտուզունա պիր տէլիլ ատտ օլունապիլիր։

—Տէվլէթի Օսմանիյէնին ինկիլթէրրատա համիլի սէնէտտաթը օլանյարընը վէքիլի Մր. Համնտ պիր լյահա իրսալ իտուպ, պունտա, շըմէնտֆէրլէր միւսթէնա օլարագ տույունու տէվլէթի Օսմանիյէի սէքսէն միլիոն լիրաեա թէնզիլ վէ ֆայիզի 100տէ իւչ բատատէսինտէ թագիլ էյլէմիշ, վէ պու ֆայիզէ կէօմրիւքլէր իլէ տուխան վարիտաթընը գարշըրգ օլարագ իսթէմիշ տիր։ Պու թէքլիֆ գապուլ օլունուրսա տէվլէթ սէնէվի ֆայիզ օլարագ եալընը իւչ միլիոն լիրա գատար վերմէք լազըմ կէլէճէք տիր։ Վ-էբ

—Գօզանը Ահմէտ բաշա չիմտի Սիստէ օ, ուպ, պազ։ մէմուրինի թահթը թէվզէֆա ալտրըմըշ տրը։ Պուրատա մուգատտէմա կէօնտէրմիշ օլտուղու խապէրլէրտէ, օրալարտա ըսլահաթ իշին վուգու պուլան թէշէպպիւսաթընա մուխալիֆէթ օլունտուզունտան նաշի, պու թէտապիրէ միւրաճաաթ մէճպուրիյէթինտէ պուլունտուզունու պէեան էթմիշ իտի։

—Մըսըրը Բրէնս Հայիմ բաշա հազրէթլէրի կիւն թարաֆը հազրէթի բատիշահիտէն վուգու պուլան տավէթ իւզէրինէ մապէյնը Հիւմայունա ազիմէթ իթմիշ տիր։

— Ճուսմա էրթէսի կիւնիւ սաաթ պէշ պուչուգտա Գատը քէօյտէն կէլէն վաբօր, Սորայպուրնու աշըպնտա լենկէրէնտաղ պուլունան պիր ինկիլիզ թիւճճար վաբօրու իւզէրինէ տիւշիւպ, Գատը քէօյ վաբօրունուն գըչը զէտէլէնմիշ վէ տիւմենի գըրըլըպ պու հալտէ ագընթը մէզքիր վաբօրու ալըպ Գումգաբու բիշկեահընա կէօթիւրմիշ տիր։ Գատը քէօյ վաբօրունուն եօլճուլարընտան պազըլարը եարալանմըշլար վէ պիր չօղու խասթէլենմիշլէր տիր. ֆագաթ տէրհալ եէթիշմիշ օլան գայբդլար վէ սանտալլար, եօլճուլարը գուրթարմըշլար տրը։

— Ախիրէն Եունան հուտուտունա կէօնտէրիմիշ օլան սաա քիրի ճէտիտէնին Մանասթիր ճիհէթլէրինէ աէվգ օյ նահաղը վէ Եանեա Թարաֆլարը իչիւն տախի պիր մըգտար ասքէրին տահա իզամը մուգարրէր օլտուղու սէօյլէնիյօր։ Թ. Հ-ֆէնտի

—Սթանպոլ ճիվարընտաքի օրմանլարտան օտուն վէ քէօմիւր գաթ ու իհրագը իչիւն Շէհիր էմանէթի Թարաֆընտան իրսալ օլունան մէմուրին մահէլի մէմուրիյէթլէրինէ պիլ միւվասէլէ, ա ճիէն իչէ պաշլամիշ օլտուգլարը կիպի, տիկէր Թարաֆտան իրտամէթի նագլիյաթա տախի կիդէլ պիր սուրէթի վերիլմէյինաէն, չու պիր գաչ կիւն զայֆքնտա Տէրսաատէթէ օտուն վիրուտիսէ պաշլայաճաղը խապէր վերիլմէքտէ տիր։

— Թաչէ վաբօրուլյա պու քէրբի պու խըրսըզլար եիւզէրինի կիզլէմէեէ չօգ չալըշմըշլար, վէ հաթթա քէօբրիւտէն կէչտիքլէրի վագըթ, Թանըլմամագ իչին ա ճէլէ եիւրիւմիշլէր տիր. կէօրիւնիւր քի պէլլի ատէմլէր տիր։

—Կէչէն ճուսմա իրթէսի սաապահրսը պէշ գըթա պէօյիւք ինկիլիզ նագլիյէ վաբօրու վէ տիւն տախի պիր դաչ վաբօր, պիր մըգտար Ռուս խասսա ասաքիրի համիլ օլարագ, Դարատէնիզ միւթէվճճիհէն հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

—Ագտէմճէ խապէր վերիլմիշ օլտուղու վէճճիլ, Օտէսա թահթէլ պահր թէլէկրաֆ խաթթը, գաթիէն ֆիրուխթ օլունմուշ տուր։ Աղոսթոսուն 15 ինտէն իթիպարէն պիր թիւն հասըլաթ, սաթուն ալան էսթէրն գումբանիասընա կէչմէսինէ գարար վերիլմիշ տիր։

—Խըտիվ հազրէթլէրինին էմրիյլէ, Յակոբ Արթին պէյ, Մըսրը խարիճիյէ նէզարէթի մուավինլիյինէ թայեին օլունտուզունու, վէ պու սրֆաճըյլա, պիր մէմուրիեէթի մախուսէ իլէ Մըսրըն իշլերի թէրաֆլարընա կէօնտերիլտիյինի, Մըսրը զազէթալարը եազըեօրլար։

ԻԼԱՆԱՌ

ՏՕՔԹԷՕՐ ԳԱԲՈՒՄՃԵԱՆ

Տօղթէօր Տիրան էֆէնտի Գաբամաճեան, Նէնիգաբուտա Փիլիսէ ճատէսինտէ Ալ պոյանը սօգաղընտա վագը նօ 40 խանէտէ, ճուսմա կիւնլերի սաաթ 5 տէն 8 է գատար խայրաթ պագմագտա օլուպ, վէ բազար իրթէսի վէ չարշէնպիհ կիւնլերի սաաթ 7 տէն 10 ա գատար Գօսգատա վագը Քիւչիւքեան էճզահանէսինտէ պուլունմագտա տրը։

Տօղթէօրու մուսայիլէյինին էյլիյէթու նէզաքէթի պէրքէմալ պուլունտուզունտան, քէնտույէ միւրաճաաթ իտէն զաթլարընն մէմնուն օլաճագլարը մէմուլի գալիտէն տիր։ 15–2

ԱԼԵՔՍԷՐ ԲԱՑԼ
ԲԱՐԻՈՒԹՄԱՆ ԱԳԱԻՍ ՀԱՑՈՑ
Ի ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻ
Գրեց
Հ. ՊՕՂՈՍ Վ. ՊՕՅՆՈՒԷՅՐԵԱՆ

Երմէնիթանը թէրագգրսընա մէտարը ազիմ օլմագ իւզրէ զիրաաթտան պահս իտէր չայանը միւթալաա պիր բիսալէ տիր։

Սահիպի խմբագրատ
Ընտոն Յագանան

ՍԱՐՍԱՓԻՑԷ

ԼՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

ԼՕՆՏՐԱ 31 Աղոսթ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	94 9/16
Օսմ. էսհամը աչըլաը	13 11/16
» » գաբանտը	13 7/8
1865 իսթիգրազը	19 3/4
1869 »	18 7/8
1871 »	54 3/4
1872 »	27
1873 »	15 7/8
Օսմանլը պանգասը	10 3/4
Ռուսիա իսթիգրազը	84
Դամպիս Բարիզ 3 այ վատէ	–

ԲԱՐԻՍ 31 Աղոսթ.

Ֆրանս. էսհ. 3 0/0 Ֆր.	76-65
» » 5	112-27
Օսմ. էսհամը աչըլաը	13-85
» » գաբանտը	13-95
1865 իսթիգրազը Ֆր.	95-
1869 »	92-50
1873 »	77-50
Օսմանլը պանգասը	516-25
Ռումէլի չըմէնտրֆէրի	58-25
Իթալիա էսհամը	74-20
Դամպիս Լօնտրա 3 այ վատէ	25-26

ՎԻԵՆՆԱ 31 Աղոսթ.

Աէիս Ֆիորի.	100-
Ռումէլի չըմէնտրֆէրի	26-20

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ ուսմանում էրաչ. գաբ.	14-36
Պու սապահ 21 ագոստ. աչ.	15-
Իսթիգ. 65 (Մութօն) 6 % Ֆ.	85
» 65 » 6 % Ֆ	90
» 66 (Բիզնաբ) 6	84
» 72(Պօնտիթրէզօր)	26
» 73 6 % Ֆ	74
Ռումէլի չըմէնտրֆէր 3	56-
Սագէ Ֆայիզի %	12

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	5-20
Սատմալ պանգասը	6-28
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-12
Թրամվայ	1-50

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 գ տան Ղ. Փր.	
Պէեաղ մէճիտիյէ ֆարգը	106 24
Մէճիտիյէ »	120-20
Պաղըր »	180-
Գայմէ »	298-
Ի կիսիզ լիրասը	108-38
Ֆրանսըզ ալթունու	87- 2
Բոլ	89- 8
Գրիմից ալթունու	51-

---

(1) Արժ. վէքիլ Տէր Մարտիրոս հայր Նիկողայոսեան։